

ANNOTATIE

Bijzondere voorwaarde voorwaardelijk gedeelte straf. Commentaar bij Hoge Raad 7 juli 2020, ECLI:NL:HR:2020:1215.

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie bij Hoge Raad, 07-07-2020, ECLI:NL:HR:2020:1215 (SR-2020-0260)

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie het verspreiden, verwerven, in bezit hebben van en zich toegang verschaffen tot kinderporno, meermalen gepleegd, is bewezen verklaard, dat het hof in strijd met artikel 14c lid 2 onder 14° Sr jo. artikel 14d (oud) Sr een bijzondere voorwaarde aan het voorwaardelijk gedeelte van de opgelegde gevangenisstraf heeft verbonden, die buiten het wettelijk kader valt.

De Hoge Raad overweegt dat bij de beoordeling van de klacht in het bijzonder de volgende bijzondere voorwaarden die het hof heeft gesteld van belang zijn.

(i) 'Stelt als bijzondere voorwaarde dat de veroordeelde zich gedurende de proeftijd op welke wijze dan ook:

- onthoudt van het op digitale wijze met een seksuele intentie communiceren met minderjarigen/kinderen,
- zich onthoudt van gedragingen die zijn gericht op internetomgevingen waarin kinderpornografisch materiaal kan worden verkregen,
- zich onthoudt van gedragingen die zijn gericht op internetomgevingen waarin over seksuele handelingen met minderjarigen/kinderen wordt gecommuniceerd, terwijl het daarop uitgeoefende toezicht de afspraak omvat dat de veroordeelde geen wisprogramma's op zijn

digitale apparatuur mag hebben of gebruiken.’

En:

(ii) ‘Stelt als bijzondere voorwaarde dat de veroordeelde maximaal tweemaal per jaar in het kader van controle van zijn digitale gegevensdragers aan de reclassering en eventueel door de reclassering uitgenodigde politiemedewerkers de toegang verschaft tot zijn woning, waarbij de veroordeelde dan op verzoek van de reclassering, al zijn digitale gegevensdragers ter beschikking moet stellen dan wel overhandigen aan de reclasserings- of politiemedewerkers. De veroordeelde moet de reclassering dan wel de door hen uitgenodigde politiemedewerkers de toegang verschaffen tot alle aanwezige digitale gegevensdragers, bijvoorbeeld door het geven van de benodigde wachtwoorden.’

De Hoge Raad overweegt dat het ten tijde van de bewezen verklaarde feiten toepasselijke wettelijk kader is weergegeven in ECLI:NL:PHR:2020:100 onder 19. De Hoge Raad overweegt dat een bijzondere voorwaarde als bedoeld in artikel 14c lid 2 onder 14° Sr het gedrag van de veroordeelde dient te betreffen. Als zodanig kunnen worden aangemerkt voorwaarden die strekken ter bevordering van een goed levensgedrag van de veroordeelde of die een gedraging betreffen waartoe hij uit een oogpunt van maatschappelijke betamelijkheid gehouden moet worden geacht (vgl. ten aanzien van art. 14c lid 2 onder 5° (oud) Sr, ECLI:NL:HR:1968:AB6079). Zo’n voorwaarde dient voldoende precies het daarin vervatte gedragsvoorschrift te formuleren. Zij kan niet geacht worden gedrag van de verdachte te omvatten dat in feite overeenkomt met het meewerken aan door de politie uit te oefenen veelomvattende en ingrijpende dwangmiddelen (vgl. ECLI:NL:HR:2016:302).

De Hoge Raad oordeelt dat de door het hof onder (ii) gestelde bijzondere voorwaarde in strijd is met artikel 14c lid 2 onder 14° Sr omdat deze voorwaarde niet voldoet aan de weergegeven maatstaven. Voor zover het hof met het formuleren van dit gedragsvoorschrift zou hebben beoogd het toezicht op de naleving van de onder (i) weergegeven bijzondere voorwaarde te regelen, heeft het hof dat niet voldoende duidelijk tot uitdrukking gebracht, terwijl het hof dan evenmin voldoende precies geformuleerd heeft dat het onderzoek aan de gegevensdragers – en het daarmee verbonden verlenen van toegang tot de woning en de gegevensdragers – beperkt dient te blijven tot dat toezicht op de naleving van die bijzondere voorwaarde en evenmin voldoende precies heeft geformuleerd op welke wijze dat onderzoek aan de gegevensdragers mag worden uitgevoerd en welke functionarissen daarbij de reclassering (technische) ondersteuning mogen bieden, teneinde te waarborgen dat de persoonlijke levenssfeer van de verdachte niet meer dan nodig voor het beoogde toezicht wordt beperkt.